

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2011-2012

2 JULI 2012

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende vervreemding van gewestelijke
bosgronden in het Zoniënwoud met het oog
op de bouw van het Gewestelijk Expresnet
op het grondgebied van de gemeente
Watermaal-Bosvoorde**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Financiën, Begroting, Openbaar Ambt,
Externe Betrekkingen en Algemene Zaken

door mevrouw Anne Sylvie MOUZON (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : mevr. Françoise Dupuis, mevr. Anne Sylvie Mouzon,
mevr. Barbara Trachte, de heer Olivier de Clippele, mevr. Marion
Lemesre, de heren Emmanuel De Bock, Didier Gosuin, Jean-Luc
Vanraes, mevr. Sophie Brouhon, mevr. Brigitte De Pauw.

Plaatsvervangers : de heer Philippe Close, mevr. Céline Delforge,
mevr. Marie Nagy, de heer Vincent Vanhalewyn, mevr. Céline Fremault,
mevr. Béatrice Fraiteur.

Andere leden : mevr. Françoise Bertieaux, mevr. Caroline Désir, mevr.
Jacqueline Rousseaux, de heer Paul De Ridder.

Zie :

Stuk van het Parlement :
A-93/1 – 2009/2010 : Ontwerp van ordonnantie.

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2011-2012

2 JUILLET 2012

PROJET D'ORDONNANCE

**portant aliénation de terrains régionaux boisés
sis dans la Forêt de Soignes pour la
construction du Réseau Express Régional sur
le territoire de la commune de Watermael-
Boitsfort**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Finances, du Budget, de la Fonction
publique, des Relations extérieures et des
Affaires générales

par Mme Anne Sylvie MOUZON (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Françoise Dupuis, Anne Sylvie Mouzon,
Barbara Trachte, M. Olivier de Clippele, Mme Marion Lemesre, MM.
Emmanuel De Bock, Didier Gosuin, Jean-Luc Vanraes, Mmes Sophie
Brouhon, Brigitte De Pauw.

Membres suppléants : M. Philippe Close, Mmes Céline Delforge,
Marie Nagy, M. Vincent Vanhalewyn, Mmes Céline Fremault, Béatrice
Fraiteur.

Autres membres : Mmes Françoise Bertieaux, Caroline Désir,
Jacqueline Rousseaux, M. Paul De Ridder.

Voir :

Document du Parlement :
A-93/1 – 2009/2010 : Projet d'ordonnance.

I. Inleidende uiteenzetting van Minister-President Charles Picqué

De Minister-President heeft voor de commissieleden de volgende uiteenzetting gehouden :

«Deze ontwerpordonnantie vloeit voort uit het koninklijk besluit van 29 augustus 2009 (B.S. 08.10.2009) «dat stelt dat de onmiddellijke inbezitneming van bepaalde percelen die noodzakelijk zijn voor de bouw van het Gewestelijk Expresnet, gelegen op het grondgebied van de gemeenten Watermaal-Bosvoorde en Terhulpen, van openbaar nut is».

U hebt uiteraard begrepen dat de percelen die ons vandaag bezighouden, gelegen zijn in Bosvoorde, aan de rand van het Zoniënwoud. Een plan van deze percelen werd normaal gezien neergelegd bij de Griffie van het Parlement zodat u dit zelf rustig kunt raadplegen.

Zoals u weet, vereist de uitvoering van het GEN in en rond Brussel dat bepaalde delen van het spoornet op vier sporen worden gebracht. Dit geldt hier dus ook voor de lijn 161 die Namen met Brussel verbindt. En daarom moeten bepaalde percelen worden vervreemd.

Deze vervreemding wordt aan uw oordeel voorgelegd, aangezien krachtens artikel 100, § 4, van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de bosgronden die eigendom zijn van het Gewest enkel bij ordonnantie kunnen worden vervreemd.

Voor de volledigheid van de informatie, kan ik u ook nog meegeven dat deze percelen destijds eigendom zijn geworden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op grond van :

- het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot regeling van de eigendomsoverdracht door de Staat aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van de boswachtershuizen en gebouwen onderworpen aan de bosregeling ;
- het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot regeling van de eigendomsoverdracht door de Staat aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van parken en bossen.

Ten slotte moet u ook weten dat de totale oppervlakte van deze percelen 3ha 80a en 08ca (38.008 m²) bedraagt en dat ze worden vervreemd tegen een vergoeding van 57.012,00 euro op grond van een raming tegen 1,50 euro/m², waaraan een wederbeleggingsvergoeding van 3% moet worden toegevoegd. De totale vergoeding bedraagt daarmee 58.525,00 euro.».

II. Algemene bespreking

De heer Didier Gosuin stelt vast dat de verkoopprijs van de terreinen in kwestie nogal aan de hoge kant ligt, maar dat is wellicht te verklaren door het feit dat de verkoop

I. Exposé introductif du Ministre-Président Charles Picqué

Le Ministre-Président a tenu devant les commissaires l'exposé suivant :

« Le présent projet d'ordonnance fait suite l'arrêté royal du 29 août 2009 (M.B. 08.10.2009) «déclarant d'utilité publique la prise de possession immédiate (sic) de certaines parcelles nécessaires pour la construction du Réseau Express Régional situées sur le territoire des communes de Watermael-Boitsfort et de La Hulpe».

Vous aurez compris que les parcelles qui nous occupent aujourd'hui sont celles situées à Boitsfort, en bordure de la Forêt de Soignes. Un plan de ces parcelles a normalement été déposé au greffe du Parlement pour que vous puissiez le consulter à votre aise.

Comme vous le savez, la mise en oeuvre du RER dans et autour de Bruxelles nécessite la mise à quatre voies de certaines parties du réseau ferroviaire comme c'est le cas ici avec la ligne 161 reliant Namur à Bruxelles. C'est la raison pour laquelle certaines parcelles doivent être aliénées.

Vous êtes saisi de cette aliénation dans la mesure où, en vertu de l'article 100, § 4 de l'ordonnance organique du 23 février 2006 de la Région de Bruxelles-Capitale, les propriétés boisées appartenant à la Région ne peuvent être aliénées que par ordonnance.

Pour que votre information soit complète, sachez qu'à l'époque ces parcelles sont devenues propriété de la Région de Bruxelles-Capitale sur la base :

- par l'arrêté royal du 20 septembre 1991 organisant le transfert de la propriété de maisons forestières et de bâtiments soumis au régime forestier de l'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale;
- par l'arrêté royal du 20 septembre 1991 organisant le transfert de la propriété de parcs et bois de l'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale.

Enfin, sachez que la surface totale de ces parcelles représente 3ha 80a et 08ca (38.008 m²) et sont aliénées contre une indemnité de 57.012,00 euros sur la base d'une estimation à 1,50 euros/m² à laquelle s'ajoute une indemnité de emploi de 3%. L'indemnité totale est donc de 58.525,00 euros. ».

II. Discussion générale

M. Didier Gosuin constate que le prix de vente des terrains en question est peu élevé, mais cela s'explique sans doute par le fait que la vente se fait au bénéfice du

gebeurt ten gunste van het GEN en dat de verkoop geschiedt tussen overheidsinstanties.

Zijn fractie zal het ontwerp van ordonnantie goedkeuren, maar het verbaast hem dat de stemming plaatsheeft op een ogenblik dat de vervreemding en zelfs de werken al achter de rug zijn. Het gaat er dus om een feitelijke toestand te regulariseren. Het zou absurd zijn om tegen die vervreemding te stemmen, want dat zou erop neerkomen dat men zichzelf bestraft en bekritiseert.

De heer Gosuin is verbaasd over de opgelopen achterstand. Al 15 jaar lang, wist eenieder nochtans dat men een gedeelte van het Zoniënwoud ging moeten afstaan om een bijkomend spoor te kunnen aanleggen.

Mevrouw Marion Lemesre sluit zich aan bij de woorden van de heer Gosuin : de werken op de terreinen zijn zo goed als achter de rug. De tijd die nodig is om grote werken uit te voeren doet in België dikwijls problemen rijzen, in Brussel in het bijzonder. In 1990, verklaarde de heer Jean Louis Thys, toenmalig minister bevoegd voor openbare werken, dat het GEN zou afgewerkt zijn in 2000! Vandaag verzoekt de regering om de onteigening van een terrein van 3,8 ha te regulariseren. Is er sedert 1990 zoveel vertraging opgelopen?

Heeft de regering werkelijk de leiding in dit dossier of ondergaat ze de zaken? Heeft ze de nodige kunde voor een project van dergelijke omvang? Enkele voorbeelden: Infrabel heeft het over 36 stations, de regering spreekt van 46. De frequentie zou liggen op 8 treinen per uur op de Noord/Zuid-as, wat de binnengewestelijke mobiliteit wellicht niet ten goede zal komen. De intermodaliteit doet problemen ontstaan.

De MR-fractie zal het ontwerp evenwel aannemen.

De Minister-President zegt dat het Gewest zich niet heeft laten verrassen: het traject is al geruime tijd bekend. Het ontwerp van ordonnantie verwijst naar het koninklijk besluit van 29 augustus 2009 dat stelt dat «*de onmiddellijke inbezitneming van bepaalde percelen die noodzakelijk zijn voor de bouw van het Gewestelijk Expresnet, gelegen op het grondgebied van de gemeenten Watermaal-Bosvoorde en Terhulpen, van openbaar nut is*» en dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verplicht bosgronden te vervreemden.

De Minister-President zegt dat men moest wachten tot Infrabel een aantal plannen en aanwijzingen in verband met de precies te vervreemden oppervlakten zou bezorgen.

Hij vraagt zich af of men, in het kader van deze regularisatie, de discussies weer moet openen. Onlangs nog, heeft de Minister-President, samen met de heer De Lille, in de pers een standpunt ingenomen over de problematiek van de haltes het GEN. In het Parlement heeft een debat daarover plaatsgehad. Over de regels voor de exploitatie van het GEN wordt onderhandeld en dat punt zal opnieuw ter tafel komen wanneer de regels voor de exploitatiewijze beter bekend zullen zijn. De

RER et qu'elle s'opère entre pouvoirs publics.

Son groupe approuvera ce projet d'ordonnance, mais il s'étonne que le vote intervienne alors que l'aliénation et même les travaux aient déjà eu lieu. Il s'agit donc de régulariser une situation acquise. Il serait absurde de voter contre cette aliénation : ceci reviendrait à se pénaliser et à se critiquer soi-même.

M. Gosuin s'étonne donc des retards encourus. Depuis 15 ans, chacun savait pourtant qu'il allait falloir céder une partie de la forêt de Soignes pour créer une voie supplémentaire.

Mme Marion Lemesre rejoint les propos de M. Gosuin : les terrains sont quasiment en bout de chantier. Le temps de réalisation des grands chantiers pose souvent problème en Belgique et à Bruxelles en particulier. En 1990, M. Jean-Louis Thys, alors ministre compétent pour les Travaux publics, déclarait que le RER serait finalisé en 2000! Aujourd'hui, le gouvernement demande de régulariser l'expropriation d'un terrain de 3,8 ha. Pourquoi tant de retards depuis 1990?

Le gouvernement est-il réellement aux commandes de ce dossier ou subit-il les choses ? Est-il à la hauteur d'un projet aussi important? Quelques exemples : Infrabel parle de 36 stations, le gouvernement de 46. La fréquence serait de 8 trains par heure dans la jonction Nord/Midi, ce qui grèvera sans doute la mobilité intrarégionale. L'intermodalité pose problème.

Le groupe MR votera néanmoins en faveur du projet.

Le Ministre-Président répond que la Région n'est pas surprise : le tracé est connu depuis longtemps. Le projet d'ordonnance fait référence à l'arrêté royal du 29 août 2009 et déclare «*d'utilité publique la prise de possession immédiate de certaines parcelles nécessaires pour la construction du réseau express régional situées sur le territoire des communes de Boitsfort et de La Hulpe* ». Il oblige la Région de Bruxelles-Capitale à aliéner des biens boisés pour le RER.

Le Ministre-Président indique qu'il a fallu attendre d'Infrabel un certain nombre de plans et d'indications à propos des surfaces exactes à aliéner.

Il se demande s'il faut, à l'occasion de cette régularisation, rouvrir les discussions antérieures. Récemment encore, le Ministre-Président a pris position dans la presse avec M. De Lille sur la question des haltes RER. Un débat a eu lieu au Parlement à ce sujet. Les modalités d'exploitation du RER restent un objet de négociations et ce débat rejaillira quand les modalités du mode d'exploitation seront mieux connues. Les négociations avec la SNCB sont en cours.

onderhandelingen met de NMBS zijn aan de gang.

Ofschoon onderhandeld wordt over de exploitatiewijze van het net, kan niemand het traject van het GEN in vraag stellen. Het is juist dat, in die hele kwestie, de federale overheid en Infrabel het roer in handen hebben. De standpunten van het Gewest zullen te gepasten tijde in herinnering worden gebracht.

De heer Didier Gosuin heeft gehoord wat de Minister-President heeft gezegd maar blijft geloven dat het toch niet zo moeilijk was om dit ontwerp van ordonnantie op te stellen. Er is zes jaar verlopen sedert de vergunning, wat wijst op een enorme traagheid en wat de indruk kan wekken dat we geen haast maken in een voor het Gewest nochtans belangrijk dossier.

Mevrouw Marion Lemesre is van mening dat het Gewest beschikte over een hefboom om te onderhandelen over de exploitatieregels. De spreekster zou willen zien dat de Minister-President veel proactiever is en zijn standpunt nog meer doordrukt. Men moet voorkomen dat het GEN een sluis wordt voor personen die elders belasting betalen; het moet een goed overdachte manier voor het vrije verkeer van personen zijn.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 2

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 3

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 3 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Si le débat est ouvert sur le mode d'exploitation du réseau, personne en revanche ne peut s'opposer au tracé du RER. Il est exact que, dans ce débat, l'État fédéral et Infrabel sont à la commande. Les points de vue de la Région seront rappelés en temps utile.

M. Didier Gosuin entend les propos du Ministre-Président mais persiste à penser que ce projet d'ordonnance n'était pas compliqué à faire. Une durée de six ans, à compter depuis le permis, relève d'une très grande lenteur et peut donner l'impression que nous « traînons les bottes » dans un dossier qui pourtant importe à la Région.

Mme Marion Lemesre est d'avis que la Région disposait d'un levier pour négocier les modalités d'exploitation. L'intervenante eût aimé voir le Ministre-Président plus proactif pour imposer davantage sa vision. Il ne faut pas que le RER soit une pompe à évacuer des personnes à capacité contributive, mais bien un échange bien conçu de circulation libre des populations.

III. Discussion des articles et votes

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 2

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 2 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 3

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 3 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,
Anne Sylvie MOUZON

De Voorzitter,
Françoise DUPUIS

IV. Vote sur l'ensemble

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.

La Rapporteuse,
Anne Sylvie MOUZON

La Présidente,
Françoise DUPUIS